

Var Hitler slett forberedt?

114797

C.C.GJØR SEG i Mbl. for 1. september endel betraktninger i anledning åpningen av fiendtlighetene ved tyskernes innmarsj i Polen for 30 år siden.

Han lar Vestmaktene erklære krig 2. september '39. Det må være et penneglipp. Riktig dato er 3. sept.

I forbindelse med innmarsjen i Østerrike 1. mars '38, anfører C.C. om kansleren, dr. Schussnig: «Han var faktisk forlatt av alle da nasjonalsosialisten Seyss-Inquart ble kansler i 1938. Det var han, kansler S.-I., som bad Hitler om å få hjelp av tyske styrker til å opprettholde ro og orden i Wienn og resten av det lille land.»

Efter min mening — dannet på grunnlag av flere kilder — er dette bare nesten sant. J.C. Fest har i sin store Hitler-biografi gitt en detaljert beskrivelse av hva som skjedde. Ifølge Fest var Göring den drivende kraft bak forberedelsene i sluttfasen. Han hadde 12. mars forlangt at den østerrikske president skulle avskjedige Schussnig og utnevne S.-I. til kansler. Men presidenten, Miklas, vegret seg. Allikevel bekjentgjorde Schussnig over radioen at han trakk seg som kansler. Göring ringte da til en av sine hjelpesmenn i Wien, og bad vedkommende sørge for at S.-I. sendte

— i en provisorisk regjeringens navn — et telegram til Hitler med anmodning om hjelp. At det hele var spilltekeri, gav Göring til kjenne ved å erklære at i virkeligheten var det nok at S.-I. sa seg enig i at et slikt telegram kunne ha blitt sendt.

Men ennå før S.-I. hadde fått kjennskap til den anmodning om hjelp han skulle sende, gav Hitler marsjordre til de militære styrker. Dette kom så hodestyrt på S.-I. at han bad Hitler om å holde troppene tilbake. Hitler avsa. Altså: S.-I. var aldri kansler, han sendte ikke noe telegram, men anmodet Hitler tvertimot om å vente med innmarsjen.

OM TSJEKKOSLOVAKIA skriver C.C. at «Stormaktene tillot tsjekkerne å besette Sudetområdet i 1919». Nei, allerede høsten 1918 — da dobbeltmonarkiet gikk i oppløsning — hadde tsjekkerne tatt saken i egne hender og besatt Sudetområdet. På tross av tesen om folkenes selvbestemmelsesrett som inngikk i Wilsons fredsplan, rokket ikke Versailleskonferansen ved det fælt accompli tsjekkerne hadde stilt den overfor. At det nye Tsjekkoslovakia på denne måte fikk meget gunstige militære forsvarelses grenser mot Tyskland var tross alt bare en «pølse i slaktetiden» når man tenker på hvor mange millioner som fikk sin selvstendighet.)

Tsjekkoslovakia ble en stat med mange minoriteter. På oppmerksom på at Münchenkonferansen utarbeidet en plan for løsning av disse minoritetsproblemer. I et tillegg til protokollen påtok Tyskland og Italia seg å garantere Tsjekkoslovakias grenser når det ungarske og polske minoritetsproblem var løst.

SÅ OVER til Sovjet. Tyske militære liker å fremstille det som om de tyske tropper ble hilst som befriere når de i virkeligheten bare ble vennlig mottatt. I virkeligheten kom utvælingen i alle okkuperte land til å gå fra usikkerhet og nysgjerrighet til konfrontasjon etterhvert som okkupanten gikk til gjengjeldsaksjoner. (Tenk på følgende idyll: Høsten 1940 leste jeg i en norsk avis at to tyske soldater

var blitt funnet innebrent i en hytte utenfor en by. Det tyske kommandantur utlovt 1500 kroner i belønning til den som kunne gi opplysninger som førte til oppklaring. Man kan tenke seg den samme henvendelse i hvert av årene etterpå og forestille seg hva som ville ha skjedd.)

C.C. tar det som uttrykk for slett forberedelse når Hitler ikke ville benytte seg av general Vlassovs tjenester. Saken hadde nemlig også en politisk side. Hitler var klar over at

Godt eller slett forberedt?

russerne (ukrainerne hadde jo sin Bandera) ikke ville slåss mot kommunismen bare for å bli slaver i et Kolori Russland under Tyskland. Et fritt Russland kunne det nok tenkes en god del ville kjempe for. Slikt snakk ville ikke Hitler høre på. Derfor hans avgjørelse på tross av de militære som bare tenkte militært. Dessuten var ikke Hitler stemt for å gjøre en seler avhengig av ikke-tysk hjelp.

Var forøvrig russernes trang til å slåss under Vlassov så utpreget? Jeg anbefaler lesning av Solsjenitsyns «Gulag-arkipelet». (Verket bør man lese og ikke bare bla i — noe som størrelsen kunne friste til.) Solsjenitsyn bagatelliserer Vlassov — soldatenes motiver til å gjelde det å slippe fra krigsfangeleirenes heivete. To divisjoner kom Vlassovs styrker til å utgjøre.

PERSONLIG ER JEG uhyre glad for at det ikke ble noe av Vlassov-eventyret. Jeg anser hvert sekund den 2. verdenskrig ble forlenget med som en katastrofe. Har noen tenkt på hva som kunne ha skjedd om Rundstedt hadde hatt f. eks. 10 divisjoner mer under offensiven i des. '44? Det var på nære nippet at ikke «døren ble løftet av hengslene». (Julen 1945 traff jeg på et hotell en norsk offiser som hadde vært bakke-mannskap på en flyplass ikke langt fra Brussel året før. Julaften sa han: «Ifjor gikk vi rundt juletræet i full utrustning og med våpnene klare. Vi hadde høyeste grad av beredskap. Tyske styrker var ventendes å dukke opp når som helst.»)

Forøvrig er det min mening at både Hitler og hans styrker hadde forberedt seg på okkupasjoner i god tid. Annerledes kan det ikke forklares at mønstret ble det samme overalt og at grepet festnet seg så fort. Det var heller de fremtidige okkuperte som ikke var forberedt. Da tjener nok Norge som et skoleeksempel. (De erfaringer vi gjorde nedfelte seg i beredskapslovene. I dag er det «moteriktig» å rasere disse. Landsforræderi skal være harmless gjerning i fremtiden.)

A. Gleisnvik